

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Výbor pre právne veci

2006/2130(INI)

22.11.2006

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pre právne veci

pre Výbor pre kultúru a vzdelávanie

o budúcnosti profesionálneho futbalu v Európe
(2006/2130(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Maria Berger

AD\640912SK.doc

PE 378.678v02-00

Externý preklad

SK

SK

PA_NonLeg

PE 378.678v02-00

2/8

AD\640912SK.doc

Externý preklad

SK

NÁVRHY

Výbor pre právne veci vyzýva Výbor pre kultúru a vzdelávanie, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže na jednej strane platné primárne právo Európskeho spoločenstva nedeleguje Spoločenstvu právomoci v oblasti športu vo všeobecnosti, ani v oblasti profesionálneho futbalu, na druhej strane tieto nie sú ani vyňaté z jeho pôsobnosti a z judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (Súdny dvor) a rozhodovacej praxe Komisie, je okrem iného zrejmé, že najmä zákaz diskriminácie podľa článku 12 Zmluvy o ES, právo na voľný pohyb pracovníkov v zmysle článku 39 Zmluvy, právo usadiť sa a slobodné poskytovanie služieb v zmysle článkov 43 a 49 Zmluvy, pravidlá hospodárskej súťaže v zmysle článkov 81 až 87 Zmluvy, ako aj ustanovenia týkajúce sa politiky zamestnanosti a sociálnej politiky majú vplyv na šport a profesionálny futbal,
 - na tejto právnej situácii nič nezmenili a ani zmeniť nechceli deklarácia k Amsterdamskej zmluve z roku 1997 ani Deklarácia Európskej rady z Nice z roku 2000,
- B. zatiaľ čo osobitosť športu zohľadnená v Amsterdamskej zmluve, v Deklarácii z Nice a v judikatúre Súdneho dvora by sa mala uznať v uzneseniach a právnych predpisoch všetkých vládnych úrovní, malo by sa tiež stanoviť, že na uplatňovanie pravidiel budú dozerat' a kontrolovať národné futbalové grémiá, federácie UEFA a FIFA, ako aj národné, európske a medzinárodné futbalové inštitúcie profesionálneho futbalu,
- C. ani na úrovni sekundárneho práva nie sú systematicky zohľadnené osobitné požiadavky profesionálneho futbalu; týka sa to najmä predpisov v súvislosti s uznávaním diplomov a povoleniami pre trénerov, agentov hráčov a hráčov z krajín mimo EÚ; štúdia Independent European Sport Review žiada činnosť európskeho zákonodarcu aj pre nasledovné problémové oblasti v súvislosti s profesionálnym futbalom: pranie špinavých peňazí, podvod v súťaži, vykorisťovanie mladých hráčov a ilegálne obchodovanie s hráčmi, regulovanie lotérií pre prípad, že národné monopoly budú zrušené, boj proti rasizmu a výtržníctvu, čierny trh s lístkami,
- D. keďže v dôsledku silnejšej profesionalizácie a komercializovania športu vo všeobecnosti a futbalu narástli aj styčné body s právnym poriadkom EÚ, čo sa odzrkadľuje aj v narastajúcom počte súdnych prípadov, ktorými sa zaoberajú Európsky súdny dvor a Komisia,
 - podstatne sa vyostril problém právnej neistoty a prístup príslušných sektorov k jednotlivým prípadom sa čoraz viac pociťuje ako nedostatočný, ako je to zdokumentované aj v nedávno uverejnenej štúdii Independent European Sport Review 2006, ktorú dali vypracovať ministri športu niektorých členských krajín EÚ,
 - príslušná právna neistota je problematická nielen pre hospodárske aspekty, ale najmä

pre sociálne, kultúrne a výchovné úlohy futbalu; preto nie je jasné, či pravidlá federácie UEFA týkajúce sa minimálneho počtu domácich hráčov, životne dôležité pre podporu dorastu, budú čeliť preskúmaniu súladu s článkom 12 Zmluvy Súdny dvorom,

- E. konštatuje, že v judikatúre Súdneho dvora sa rozlišuje medzi športovými a hospodárskymi pravidlami riadiacich orgánov profesionálneho futbalu; športové predpisy sa nemusia vzťahovať na rozsah platnosti Zmluvy, ak hospodárske predpisy spadajú buď do rozsahu platnosti Zmluvy alebo mimo neho a v rámci Zmluvy môžu byť odôvodnené alebo zrušené,
- F. pri pravidlách týkajúcich sa zostavenia národných mužstiev¹ alebo aj pravidlách v súvislosti s výberom prostredníctvom športových zväzov z tých členov, ktorí sa môžu zúčastniť na medzinárodných súťažiach na vysokej úrovni², ide o čisto športové pravidlá, ktoré však nespádajú do rozsahu pôsobnosti článkov 39 a 49 Zmluvy; k týmto ustanoveniam takisto patria „pravidlá hry“ v úzkom zmysle, ako napr. pravidlá ustanovujúce dĺžku hry alebo počet hráčov, organizáciu a realizáciu športových podujatí a majstrovstiev, keďže šport môže existovať a fungovať iba na základe stanovených pravidiel; toto obmedzenie rozsahu platnosti uvedených ustanovení Zmluvy však nesmie zájsť ďalej, ako to vyžaduje účel³; rovnaké zásady sa uplatňujú v súvislosti s článkami 81 a 82 Zmluvy,
- G. osoby, na ktoré sú tieto opatrenia a rozhodnutia športovej jurisdikcie zamerané, podliehajú predovšetkým a najmä právnemu poriadku štátu, ktorý musí chrániť ich právne postavenie; preto vzhľadom na nezvratnú prednosť, na ktorú sa štátne súdy pozerajú z inštitucionálneho hľadiska a ktoré následne nepodliehajú obmedzeniu svojich ústavných prednostných práv, nie je možné vyložiť autonómiu športových práv takým spôsobom, aby bola výlučne zodpovedná za ochranu práv,
- H. voľba jurisdikcie – štátnej alebo športovej – nemôže byť predmetom predchádzajúcej dohody s prenosom budúcich sporov výlučne na federálne grémiá alebo arbitrážne súdy, ale výsledkom slobodnej voľby účastníkov konania po vzniknutí sporov,
- I. jurisdikcia riadneho súdu je opodstatnená, keď právne spory týkajúce sa disciplinárnych trestov uložených športovými súdmi športovým zväzom pridružených spoločností, aj keď sa týkajú nedodržiavania výlučne technických a športových pravidiel, sú také dôležité, že majú za následok skutočnú a významnú chybu alebo stratu subjektívneho postavenia člena; nielen opatrenia na odobratie členstva športovej spoločnosti vo zväze, ale aj opatrenia na zrušenie určitých majstrovstiev, vychádzajú cez konceptuálnu a ontologickú, ako aj obsahovú, oblasť športovej autonómie z jednoduchého, aj keď rozhodujúceho dôvodu, že ide o sankčné opatrenia, ktoré, keďže odoberajú právomoci a

¹ Pozri rozsudok 36/74, body 8 a 13/76, bod 14.

² Pozri spojené veci C-51/96 a C-191/97, Deliège, Recueil 2000, s. I-2549, bod 64.

³ Pozri rozsudok 36/74, bod 9; 13/76, bod 15; C-415/93, body 76 a 127; C-51/96 a C-191/97, bod 43; C-176/96, bod 34.

následne subjektívne právne postavenia, ktoré spadajú do všeobecnej oblasti práva športových spoločností, a tým im znemožňujú uskutočnenie a dosiahnutie cieľa spoločnosti stanoveného v štatúte, sa prejavujú v nutnom prípade a nesporne na úrovni právneho poriadku, a nielen vnútorného športového práva,

- J. právna neistota má za následok aj skutočnosť, že nie je jasné, ako ďaleko siaha autonómia samosprávnych organizácií, ako napr. UEFA, do akej miery sú pri vykonávaní práva samosprávy a svojich regulačných úloh viazané na isté zásady práva Spoločenstva (nediskriminácia, primeranosť, demokratický a štátnoprávny postup, ochrana práv hráčov) a v akom rozsahu môžu zastávať svoje „monopolné“ postavenie (problém pravidiel „domáci a hostia“, vypadávajúce ligy, právo na značku), alebo či to vedie ku konfliktu záujmov alebo zneužitiu určujúcej pozície, keď fungujú na tom istom trhu ako regulačné orgány a hospodárski činitelia,
- prednosť práva Spoločenstva a prístup k riadnej jurisdikcii členských štátov a Únie musí byť zachovaná aj v športe,
- K. keďže európsky futbal potrebuje v hospodárskom aj právnom zmysle slova rovnaké podmienky pre nadnárodné súťaže, čo ale nie je dané z dôvodu rozdielnych predpisov v jednotlivých členských štátoch, napr. v oblasti predaja televíznych vysielacích práv (spoločne alebo jednotlivo), podmienok pre bezplatné spravodajstvo prostredníctvom verejnoprávnych televízií, rôzneho štátneho, resp. miestneho poskytovania podpory a daňových predpisov, povolení pre hráčov z tretích krajín, rôznych licenčných praktík a otázok týkajúcich sa vlastníctva a vedenia klubov; týmto spôsobom sa závažne poškodzuje aj športová súťaž,
- uplatňovanie práva EÚ sa pozitívne prejavilo na právach profesionálnych hráčov, najmä na základe rozsudku Súdneho dvora vo veci Bosman, zároveň však podľa údajov federácie FIFPro¹ asi 50 % profesionálnych hráčov v Európe nemá so svojím klubom uzatvorenú pracovnú zmluvu a mnoho zmlúv o prijatí do zamestnania a školení v tejto oblasti má právne nedostatky,
 - článok týkajúci sa oblasti športu (článok III-282) zahrnutý do ústavnej zmluvy nie prostredníctvom ústavného konventu, ale na základe vládnej konferencie zdieľa neistý osud ústavnej zmluvy a jeho výklad je už teraz veľmi rôznorodý a problematický, keďže sa profesionálny futbal v súčasnosti predstavuje ako hospodárska činnosť a uplatňovanie práva EÚ by sa nemalo obmedzovať s odvolávaním sa na „dobrovoľné štruktúry“, sociálne a výchovné úlohy a celkovo nestačí na to, aby zvýšil právnu istotu,
 - európsky futbal, ktorý je postavený na zásade štátnej príslušnosti, musí vytvárať vyváženú rovnováhu medzi národnou základňou športu a európskou úrovňou, aby

¹ Fédération Internationale des Footballeurs Professionnels (Medzinárodná federácia profesionálnych futbalistov).

futbalovým ligám a futbalovým zväzom umožnil efektívnu spoluprácu,

- L. dá sa skonštatovať – ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora – že športová činnosť v prípade, že má povahu zárobkovej činnosti alebo služby za úhradu, spadá na základe konkrétneho prípadu predovšetkým do rozsahu pôsobnosti článku 39 ff alebo 49 ff Zmluvy¹,
- M. ustanovenia týkajúce sa vyplácania odškodnenia pri prestupe profesionálnych hráčov medzi klubmi (prestupové klauzuly) alebo ustanovenia obmedzujúce počet profesionálnych hráčov z ostatných členských krajín, ktoré môžu tieto kluby stanoviť počas hier (ustanovenia týkajúce sa zostavovania klubových mužstiev), alebo aj bez objektívnych športových dôvodov, alebo ktoré sú odôvodnené na základe rôznej situácie medzi hráčmi, rôznych prestupových lehôt pre hráčov z ostatných členských krajín (klauzuly o prestupových lehotách), spadajú do rozsahu pôsobnosti článkov 39 ff a 49 ff Zmluvy a podliehajú zákazom, ktoré ich sankcionujú²,
- N. zásady vyplývajúce z judikatúry v oblasti uplatňovania ustanovení Spoločenstva o voľnom pohybe osôb a služieb na športové predpisy platia aj vzhľadom na ustanovenia Zmluvy o ES týkajúce sa súťaže a prostredníctvom týchto ustanovení prípadne obmedzujú garantované slobody a môžu byť predmetom konania vzhľadom na uplatňovanie článkov 81 a 82 Zmluvy,
- O. výlučne športové pravidlá, t. j. pravidlá týkajúce sa otázok, ktoré sa dotýkajú výlučne športu a ako také nemajú nič do činenia s hospodárskou činnosťou³, nespádajú do rozsahu pôsobnosti Zmluvy; predpisy, ktoré majú povahu a osobitný kontext športových zápasov, sú spojené s organizáciou a korektným priebehom športovej súťaže a nemôžu byť považované za obmedzenia predpisov Spoločenstva o voľnom pohybe pracovníkov a služieb,
- P. vyzýva Komisiu, aby v rámci európskeho futbalu ponúkla návod na jeho právne rámcové podmienky a prispela k zvýšeniu právnej istoty,
- Q. napriek nedostatku legislatívnej právomoci pre šport vidí rôzne nástroje zmlúv Spoločenstva, ktoré by sa mohli použiť v rámci akčného plánu, napr.:
 - smernice Európskeho parlamentu a Rady týkajúce sa otázky povolenia pre hráčov mimo územia EÚ, ochrany mladých hráčov a hráčskych agentov,
 - skupinové výnimky pre rôzne aspekty konkurencie, napr. zmluvy o predaji, podpory,

¹ Pozri rozsudky 36/74, Walrave a Koch, Recueil 1974, s. 1 405, bod 5, 13/76, Donà, Recueil 1976, s. 1 333, body 12 a 13 a C-415/93, Bosman a. i., Recueil 1995, s. I-4921, bod 73.

² Pozri rozsudky vo veciach C-415/93, body 114 a 137, C-176/96, Lehtonen, Recueil 2000, s. I-2681, bod 60, a C- 438/00, Deutscher Handballbund, Recueil 2003, s. I- 4135, body 56 – 58.

³ Pozri rozsudok 36/74, bod 8.

- smernice Komisie podľa článku 211 Zmluvy o ES týkajúce sa uplatňovania práva hospodárskej súťaže; malo by sa preto preskúmať, do akej miery poskytujú športové organizácie služby všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 86 Zmluvy,
 - nástroje sociálneho dialógu, najmä pre otázky týkajúce sa hráčskych práv,
 - odporúčania členským štátom týkajúce sa odstránenia národných rozdielov (napr. v prospech centrálnych trhových systémov),
 - rámcové rozhodnutia Rady, napr. na boj proti istým kriminálnym fenoménom.
- R. vyzýva Komisiu, aby pri vytváraní akčného plánu zohľadnila návrhy obsiahnuté v tejto správe a vo veľkej miere zapojila do jeho vytvárania a realizácie Európsky parlament a konzultovala športové organizácie, zastúpenia futbalových hráčov a všetkých ostatných zúčastnených,
- S. zriadenie vlastnej športovej agentúry EÚ nepovažuje za potrebné,
- T. domnieva sa, že futbalové grémiá musia viesť svoj sektor nezávisle, výlučne vzhľadom na športové predpisy; domnieva sa však, že keď predpisy obsahujú obmedzenia, musia byť proporcionálne, teda odôvodnené a potrebné na dosiahnutie príslušných športových cieľov,
- U. domnieva sa, že futbal musí zaručiť vzájomnú závislosť konkurentov a prípadne aj neistotu výsledkov súťaží, čo by mohlo byť dôvodom pre športové organizácie presadiť na trhu osobitný rámec na organizovanie a predaj športových udalostí; domnieva sa však, že takýto osobitný rámec na základe rastúceho významu takýchto činností nie je žiadnym dôvodom na automatické oslobodenie všetkých hospodárskych činností iniciovaných profesionálnym futbalom od predpisov hospodárskej súťaže Spoločenstva,
- V. domnieva sa, že právo Spoločenstva – najmä vnútroštátne pravidlá a pravidlá hospodárskej súťaže – sa uplatňuje vtedy, keď ide o hospodársku alebo obchodnú činnosť futbalu,
- W. domnieva sa, že Európska únia by mala poskytnúť jasný návod, ktoré „športové predpisy“ sú automaticky jednotné s právom Spoločenstva a na ktoré „predpisy týkajúce sa športu“ sa aplikuje právo Spoločenstva,
- X. domnieva sa, že medzi inštitúciami EÚ a európskymi futbalovými grémiami by sa mal zaviesť konzultačný proces, aby sa vytvoril mechanizmus, na základe ktorého sa potvrdí, ktoré športové predpisy a praktiky spadajú do práva Spoločenstva a ktoré nie; domnieva sa, že takýto konzultačný proces by mohol viesť k formálnej rámcovej dohode medzi EÚ a UEFA.

POSTUP

Názov	Budúcnosť profesionálneho futbalu v Európe		
Číslo postupu	2006/2130(INI)		
Gestorský výbor	CULT		
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	JURI 15.6.2006		
Rozšírená spolupráca – dátum oznámenia na schôdzi			
Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko dátum menovania	Maria Berger 30.5.2006		
Predchádzajúci spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko:			
Prerokovanie vo výbore	11.9.2006	3.10.2006	21.11.2006
Dátum prijatia	21.11.2006		
Výsledok záverečného hlasovania	+: 21 -: 0 0: 0		
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Maria Berger, Carlo Casini, Rosa Díez González, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Antonio López-Istúriz White, Achille Occhetto, Aloyzas Sakalas, Gabriele Stauner, Andrzej Jan Szejna, Diana Wallis, Jaroslav Zvěřina		
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nicole Fontaine, Jean-Paul Gauzès, Othmar Karas, Eva Lichtenberger, Arlene McCarthy, Manuel Medina Ortega		
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Sharon Bowles, Albert Deß, Ewa Klamt		
Poznámky (údaje, ktoré sú prístupné iba v jednej jazykovej verzii)	...		